

LENNUK

— KEVAD 2020 NR. 49 —

TALLINNA XXI KOOL

SEL KORRAL LENNUKI PARDAL

1. Porgandite ja meelerahu nimel
2. Kõrghariduse rahastamisest Eestis täna ja homme
3. NORRA KUNSTINÄDAL
4. Unejutud Ukuga
5. Luulenurk
6. Horoskoop
7. Distantseõppe kogemus
8. Arvustus

TOIMETUS

PEATOIMETAJA

Sabina Liselle Zahharov 11C

KUJUNDAJA

Sabina Liselle Zahharov 11C

KIRJUTASID

Heneliis Notton 12C

Karl-Hendrik Pallo, Kristel Jakobson (vil! 67. lend), Triin Peterson (vil! 62. lend)

Sabina Liselle Zahharov 11C

Uku Mart Rulli 11C

Lola Mariin Kuus 11C

Tuule Kangur 11A, Hanna Grete Rebane 10C

Viivika Puupalk (*alias*) 11. klass

Meeri Elisabeth Paltmann 12A, Valter Pärn 10C

Tere, armas inimene Lennuki pardal!

Virtuaalne lõpukell on helisenud, kevadised pungad avanevad ning nagu kombeks, uueneb ka koolilehe meeskond. Mõned kuud tagasi tuli endine peatoimetaja Heneliis Notton minu juurde teatega, et soovib oma rolli mulle üle anda. Väikese aukartuse ning suure vaimustuse ja heameelega võtsin ta pakkumise vastu. Ma tänan teda, et usaldas minu kätte rolli seda imelist traditsiooni jätkata ning andis kaasa hulga häid näpunäiteid.

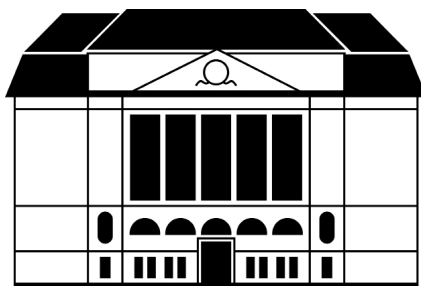
Mu nimi on Sabina Liselle Zahharov, õpin 11C klassis ning mu jaoks on oluline, et saaksin koolilehes kajastada õpilaste mõtteid, talletada koolis toimunud sündmusi ning pakkuda lugejale nii asjalikke kui ka meelt lahutavaid lugemiselamusi. Kõige rohkem soovin ma, et Lennukit oleks tore lugeda. Käesolev number on ainulaadne, sest esimest ja loodetavasti ainukest korda meie koolilehe ajaloos ei ilmu Lennuk paberkandjal, vaid on üleval ainult internetis. Proovin kätt ka kujundaja saabaste täitmisel ning loodan, et liigselt vigu ei tee! Kuna käesolev isolatsiooniperiood on kaasa toonud muutusi pea iga inimese elustiilis, siis kohaneb ka Lennuki meeskond.

Loodan, et nelja seina vahel istumine on kõigis mingilgi määral lugemispisikut kasvatanud ning Lennuk selle leevendamiseks hüva ravim on. Kui aga hoopis reisisisik vaevab, siis ehk Lennukiga väike ajas tagasimineks Norra kunstinädalasse teeb samuti oma töö. Viiruseid meie toimkond ravida kahjuks ei oska ning nende ennetamiseks, püsige kodus!

Lennuki peatoimetaja,
Sabina Liselle Zahharov 11C

Liitu Lennuki toimetusega!

Kui soovid panustada meie koolilehe tegemistesse, sulle meeldib kirjutada või kui oled valmis oma häid ideid ja soovitusi toimetusega jagama, siis võta ühendust peatoimetaja Sabina Liselle Zahharoviga, sabina.liselle@gmail.com

X X I

PORGANDITE JA MEELERAHU NIMEL

HENELIIS NOTTON 12C

Minu lapsepõlv möödus talus, kus suur osa toidust kasvatati ise. Põllul kasvas vili, kartulid, kapsas, porgandid... kasvuhooones tomatid, kurgid, viinamarjad.. ja laudas oli ühel hetkel üle 300 sea. Piim toodi lähedal asuvast talust ning kanad olid meil ühel hetkel endalgi, kuid hiljem saime ka munad naabertalust. Kuna minu vanematel olid sel ajal käed-jalad tööd täis, elasin vanavanemate juures talus.

Hommikud algasid nii, et vanaema-vanaisa olid minu ärkamise hetkeks juba lauta jõudnud. Mäletan, et suvisel ajal jooksin esmalt paljajalu pidžamas lauta, et kontrollida, kas nad ikka olemas on. Siis tõmbasin tööriided selga, topisin kummikud jalga ning läksin loomi tervitama. Lasteaias käimise asemel koosnes mu päev erinevatest talutöödest, loomade toitmisest, põhupakkide vahele onni ehitamisest, kassidega jutustamisest ja hobustele raamatute lugemisest.

Kooli läksin juba Sauele. Kui suvevaheajal ja nädalavahe-
tustel teised lapsed õues mängisid või üksteisel külas käisid, olin mina ikka maal. Kusagil 3.-4. klassis olin maailma peale pahane, kui mina sõpradega mängimise asemel kartulipõldu rohima pidin. Kartulivaod olid lõpmatult pikad, päike küttis armutult, nõgesed vagude vahel olid minust ja vennast pike-
madki. Olin pahane, kuid tagasi mõeldes tundub rõõm mul-
lasena tiiki hüppamisest eriti suur. "Preemiana" saime ven-
naga pärast rohimist jahedasse keldrisse kartuleid itendama minna, sest suvel hakkavad kartulitel idud eriti hoogsalt kas-
vama. Saime siis jahutuseks kartulite küljest idusid kitkuda.

Paari aasta pärast hakkasin esimeste soojade il-
made saabudes ise väga maale igatsema. Kui päike
paistis ja vanaema maal juba, näpud mullas, taimi
istutas, tundus iga koolitund eriti ülekohtusena.
Kui maale jõudsin, tegin esmalt metsas tiiru, et
kaardistada kõik muutused looduses, mis viimase
nädalaga toimunud olid. Siis tõmbasin kindad
kätte ja ootasin suve, et saaks üheaegselt rohimist
vihata ja armastada. Gümnaasiumiealisena oota-
sin neid suvepäevi, kui kogu perekond oli reisi-
dele sõitnud ning mina jäin üksinda taluvalvesse.
Päevad möödusid loomi toites, kastes, toimetades.

Märtsis kuulutati välja eriolukord, mis tähen-
das minu jaoks, et kevadiste toimetuste ajal saan
kodus olla. Peaaegu see, millest aastaid unista-
nud olen. Mitte küll päris sellises vormis, aga. To-
imetan nüüd maal, käin karulauku, naati ja nur-
menukulehti korjamas ning istun päikese käes.

Praeguse kriisi valguses tundub, et inimesed otsivad
taas kontakti oma juurtega. Mitmed minu sõbrad
on oma linnakodudest esivanemate taludesse kol-
linud, otsustades seal kevadel midagi mulda pan-
na. Tavalistest Kalamaja hipsteritest on saanud
pärapõrgu agrohysterid, kellega nüüd teatrist
rääkimise asemel arutame, mis ajal oleks mõistlik
arbuusiseemned mulda panna ning mis materjal-
ist ikka kõige õigem kasvuhoonet ehitada oleks.

Seemnest saagini millegi eest hoolitsemise õpetab maast madalast kannatlikkust. Selleks et põllult korviga midagi korjata saaks, on vaja selle eest hoolitseda. See on huvitav tunne, mida tänapäevasel kiiruse ajastul tunda. Millegi kasvamas nägemine paneb väikestest asjadest rõõmu tundma. Esimesed õied õunapuul, esimesed punased maasikad või esimesed rohelised viinamarjad. Linnas arvuti taga pusides leian end vahel olukorrast, kus ma täpselt ei saagi aru, milleks või kelle jaoks seda kõike teen. Porgandeid harvendades saan selgemini aru, milleks see vajalik on.

Täna istutasin päikese soojaks köetud kasuvoones taimi. Mul on vedanud, et mul on see võimalus. Mul on vedanud, et saan kasvatada endale porgandeid, suvehommikutel paljajalu hommikusöögiks põõsastelt marju korjata ning oma suveõhtud lõpetada kastekannudega peenra vahel koperdades. Üha vähem on lapsi, kes saavad suveks maale sõita. Ja võib-olla nad eriti ei tahagi.

Kelle peale pahane olla, kui ühel päeval teatatakse, et tomatid ei tule Maximast ega isegi mitte Balti Jaama Turult. Linnalapse lähim arusaam lehmast on plastikust kõrs, mille sees on jumal-teab-millest tehtud šokolaadikuulid, ning millest siis piima imeda saab. Traktor on mänguasjapoest või arvutimängust ning lammas (või mis temast alles on) on diivanikatteks. Süüdistame vanemaid, kunagisi kolhoosnikke, valitsust, Hiina farmereid? Esmalt tasub alustada iseendast ja siis loota, et muu tuleb suure hooga kaasa.

Eelmisel kevadel nägin enda suureks rõõmuks, et minu linnakorteri naabrusesse ehitas üks korteriühistu sellised peenrakastid, millesse üheskoos igasuguseid juurvilja- ja ilutaimi istutati. Ootan huviga, millal tulevad tagasi linna-aiandid, kus inimesed toitu kasvataksid. Suvel veetsin kaks nädalat Belgias, kus sellised vabatahtlike tööl põhinevad linna-aiandid on märksa populaarsemad.

Lisaks sellele on praegugi olemas turud, kust need, kellel endal toidu kasvatamise võimalust pole, värsket ja puhast toitu osta saavad. Teine veel lahendam ettevõtmine on OTT, mis võimaldab väiketootjatel tarbijaga kokkulepitul ajal erinevate linnade autoparklates kohtuda. Nii teab ostja täpselt, kelle käest ta oma toidu saab.

Suvel olin mõned nädalad New Yorgis oma onul külas. Kuna NY linnas on keeruline leida värsket puu- ja juurvilju, ultrapastöriseerimata piimast rääkimata, sõidab onu regulaarselt Pennsylvania osariiki, et kohalike menoniitide taludest endale pikemaks ajaks varud korjata.

Põldudel saab ise suurte ämbritega korjata, mida iganes vaja on. Põllud on erinevatest kapsastest, melonitest, virsikutest, kartulist (jne..) lookas. Siis näitad oma ämbrid perenaisele ette, kes näo järgi sulle hinna ütleb. Koju minnes paned oma puu- ja juurviljavarud (ja kitsepiima) sügavkülma.

Taludes ise korjamas käimine pole minu teada Eestis veel kuigi populaarne tegevus. Sellegipoolest on see hea variant perega maal veidi aega veeta ning samas toetada eestimaist põllumajandust. Ise toidu korjamine ja võimalusel isegi toidu kasvatamisesse panustamine laseks linnainimestel mõned tunnid, varbad mullas, linnakärast puhata. Kuid selline turism jääb hetkel võib-olla tulevikku.

Turult või otse tootjalt toidu ostmine ei pruugi alati olla kõige odavam, sest tomateid meenutavad Hispaania punased kuulid on mõnes poes silmselt ikka odavamad. Eksiga inimene ise teab.

Mina igal juhul ütlen, et saatke lapsed maale ja minge ise ka! Porgandite ja meelerahu nimel!

KÕRGHARIDUSE RAHASTAMISEST EESTIS TÄNA JA HOMME

KARL-HENDRIK PALLO, KRISTEL JAKOBSON (VIL!
67. LEND), TRIIN PETERSON (VIL! 62. LEND)

Eesti Üliõpilaskondade Liit ehk EÜL on üliõpilaste katusorganisatsioon, mille eesmärk on kaitsta tudengite õigusi. EÜL on tegutsenud aastast 1991 ning koosneb 12 erinevast Eesti kõrgkooli üliõpilasesindusest. EÜL teeb aktiivselt koostööd ka Eesti Noorteühenduste Liidu ja Eesti Õpilasesinduste Liiduga.

Kõrgharidus - ning sellega tugevalt seonduv teadussfäär - omab meie ühiskonnas mitmeid olulisi rolle. See aitab meil teha teaduspõhiseid otsuseid, kujundab meid ja meie kultuuri ning annab laiemat arusaama inimeste ja maailma toimimisest. Rahastust teaduse ja kõrghariduse hoidmiseks ja arendamiseks aga ei suudeta leida. Miks nii?

Kõrgharidusseadus sätestab, et kõrghariduse tulemusel peab õppijast saama aktiivselt ühiskonda panustav indiviid, kellel on vajalikud teadmised, oskused ja hoiakud töö-, teadus- ja arendustegevuseks. Sellest sõnastusest jääb mulje, et riigile on kõrgharidus nii teaduse kui ka efektiivse tööelu korraldamise üks väärtuslikumaid komponente. Samas 2018. aastal parteijuhtide poolt sõlmitud Eesti teadusleppes, mille kohaselt pidi teadusrahastus aastaks 2021 kasvama ühe protsendini SKP-st ehk sisemajanduse koguproduktist, taganes valitsus kiiresti. Kui Jüri Rataselt küsiti Teadusleppe sõlmimise järel, mis garanteerib antud kokkuleppe pidamise, vastas ta: "Ma usun, et see hea sõna ja allkirja andmine garanteerib selle, et kui sõna antakse, siis tuleb sõna ka pidada". Eks me näe, natuke on veel aega, kuid positiivses suunas pole siiani muutuseid teadusrahastuses toimunud.

Kõrghariduse rahastus on samamoodi kehvas seisus ning Eesti paistab Euroopa võrdluses silma kõrghariduse tehtavate investeeringute aeglase kasvuga, mis jääb märkimisväärselt alla majanduskasvule.

Eesti on üks seitsmest Euroopa riigist, kus kõrgharidusinvesteeringute kasv on jäänud majanduskasvu tempoga võrreldes maha rohkem kui 20 protsenti. See tähendab seda, et palgad kõrgkoolides ei ole konkurentsivõimelised ning kõrghariduse kättesaadavus kannatab, eriti regioonides väljaspool Tallinnat ja Tartut. Probleemi lahendamiseks kaalutakse kõrghariduse taas tasuliseks tegemist, mis tähendaks et vajaminev rahastus leitaks tudengitelt endilt. Siin on aga oluline arvestada, et kui seda ei tehta läbimõeldult, võib kõrgharidus jääda tulevikus ainult unistuseks õpilastele, kellel on vähemkindlustatud sotsiaal-majanduslik taust.

Eesti Üliõpilaskondade Liit näeb Eestile parima eeskujuna Skandinaavia kõrgharidussüsteeme, mis pakuvad kvaliteetset kõrgharidust võimalikult paljudele, käsitledes kõrgharidust olulise heaolupoliitika alustalana. Seda eriti Eestis, kus 19. sajandil rahvusliku ärkamisaja jooksul ohverdasid eestlased ääretult palju, et pääseda ligi haridusele ning millest sai seejärel eestluse üks nurgakivisid. Lähtuda tasub põhimõttest, et ühiskonna kollektiivne teadmine peab olema vabalt kättesaadav kõigile, ning et kõrgharidusel on suur roll teadliku kodanikkonnaga demokraatliku ühiskonna arendamises. Kõrgharidus peab toetama inimese potentsiaali realiseerimist ja laiendama valikuid, mitte neid piirama. Nagu alus-, põhi- ja keskharidus, on ka kõrgharidus ühiskondlik hüve ja vastutus, millele tuleb tagada universaalne kättesaadavus ja tugev avalik toetus.

Lennuki lugejaid kui tulevase potentsiaalseid üliõpilasi mõjutab see teema eriti lähedalt, sest võimalused kõrghariduse omandamiseks võivad praegusel kursil jätkates lähiajal suuresti väheneda. Iga täna ellu viidav muudatus mõjutab noori veel aastaid ja kümnendeid.

Kõrghariduse omandamiseks läheb keskmiselt aega viis-kuus aastat: 3 aastat bakalaureuse õpinguid ning 2 aastat magistrantuuri, lisaks veel mõnel ka doktorantuur. Seega on igasugused muudatused kõrgharidussüsteemis pikaajalised ning nende tulemusi on võimalik analüüsida alles vähemalt kuus aastat peale muudatuste tegemist.

Tänased põhikooliõpilased on homsed gümnasistid; tänased gümnasistid on homsed üliõpilased - see tähendab, et oma tuleviku peale peab mõtlema gümnasist juba täna, kui tahab asuda kõrgkoolis õppima endale meelepärast eriala. Süsteemid muutuvad riiklikult sagedasti ning nõnda ka haridusmaastik, kuid selleks, et muudatused oleksid ennekõike üliõpilassõbralikud, on oluline tänastel ja tulevastel üliõpilastel antud teemadel kaasa rääkida.

Teistes riikides leidub samuti rohkelt näiteid erinevatest kõrgharidussüsteemide muudatustest. Kui Soomes on (samamoodi nagu tänases Eestis) tasuta kõrgharidus, mis võimaldab pakkuda laialdast kõrghariduse omandamise võimalust kõigile andekatele ja motiveeritutele, siis näiteks Suurbritannias kehtestatud õppemaksusüsteem on tänaseks paljudele ülikoolilõpetajatele kaasa toonud suure laenukoormuse. Samas pole tasuline kõrgharidus Suurbritannias sugugi loonud paremaid tingimusi: 2020. aasta veebruaris streikisid kõrgkoolide töötajad Suurbritannias kehtiva ülikoolide rahastamise süsteemi vastu, kuna õppemaksudele vaatamata on akadeemiliste töötajate palgad vastuvõetamatult madalad. See on süsteem, millest ei võida keegi. Eesti kõrgharidusel on veel lootust jõuda Soome ja teiste Skandinaavia riikide süsteemile järgi. Seda aga eeldusel, et homsed üliõpilased mõistavad kättesaadava kõrghariduse olulisust ning on valmis selle eest seisma.

Seetõttu ongi vaja tegutseda kohe, et Eesti kõrgharidussüsteem ei jõuaks märkamatult kõige mustema stsenaariumini ehk Ameerika Ühendriikide olukorda, kus 45 miljonit tudengit on kokku võlgu 1,56 triljonit dollarit, mis tähendab, et iga noor on võlgu keskmiselt 35 000 dollarit. Et Eesti noored ei alustaks oma täiskasvanuelu laenukoormaga, on oluline seista täna, homme ja ka edaspidi tasuta ligipääsetava kõrghariduse eest. EÜLi tegemistega on võimalik kuras olla kodulehel eyl.ee või Facebooki vahendusel [/Eesti.Uliopilaskondade.Liit](https://www.facebook.com/Eesti.Uliopilaskondade.Liit).

NORRA

XXXIV KUNSTI- JA KULTUURINÄDAL

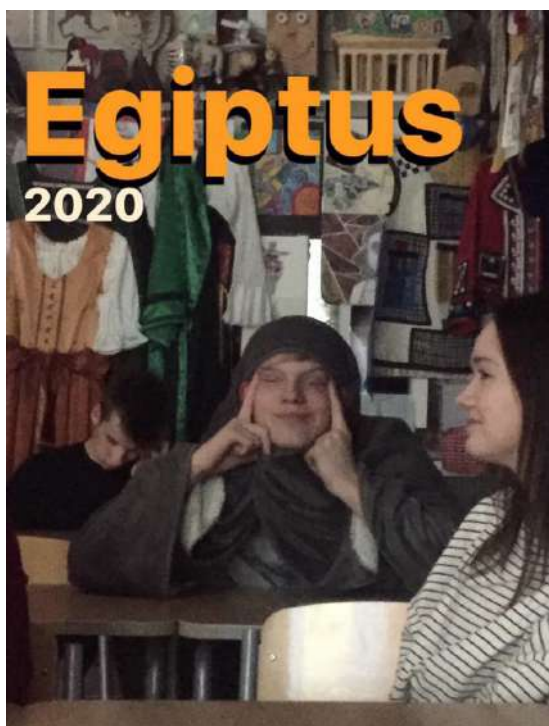
SABINA LISELLE ZAHHAROV 11C

Põhikooli lõppklassides vaatasin ma 11C klassi õpilasi eeskujudena ning olin vaimustuses kunstinädalast kui aastaid kestnud traditsioonist. Ma teadsin, et soovin üle kõige jätkata õpinguid just XXI kooli gümnaasiumis ning olles nüüd ise korraldanud ühe imelisemate üritustest mu elus, jagan lugejatega kunstinädala meeldejäätavaid sündmusi.

Ettevalmistused algasid tegelikult juba 2019. aasta kevadel, mil olime mõnda aega üpris kindlad, et 2020 Egiptus saab olema asi. Mõtlesime ka Austraalia, Venemaa ja India peale ning peale klassisisesid Powerpoint- esitlusi, mitmeid vaidlusi ning hääletusi lõpuks Norra valiti. Need olid ka ainukesed üllatavalt vähestest vaidlustest, mis meie kogu kunstinädala perioodi käigus aset leidsid. Algusest peale hirmutati meid legendiga, et “kõik klassid lähevad kunstinädala ajal tülli.” Ju me siis murdsime needuse.

2019. aasta kevadel panime me klassiga paika 10. jaanuaril toimuva lõpuetenduse sisu ning suvel hakati selle stsenaariumit kirjutama. Septembris moodustasime töögruppid vastavalt oskustele ja huvidele ning vaikselt hakkas ürituse selgroogilmet võtma. Tänu Tiina Meeri informatiivsetele kunstitundidele ning Maarika Pauna kultuurikorraldusele omandasime vajalikud teadmised ning hakkasime tegustema. Märt Agu õpetas meile tantsu, mille kolme kuu möödudes vaevu selgeks saime ning Kristjan Õmblus aitas meid norra hümni. Avastasime, et oskame klassiga üllatavalt hästi laulda. Planeerimine, sponsorite leidmine ja kogu “varjukülj” kestis mitu kuud, kuid sellest kirjutamine ei too esile nii vahvaid mälestusi kui ettevalmistus- või kunstinädalal toimunud sündmused.

Talvevaheajaga meil peaaegu ei olnud, kuid ettevalmistusnädalat ootasime me kõvasti rohkem kui vaheajaga. Jaanuari esimesel nädalal pidime me iga päev kell 10:00 koolis olema ning üldiselt enne kella 22 me koolist ei lahkunud. Esiteks pidime ilmselgelt tegelema dekoratsioonide, maalide ja skulptuuridega. Kuna kaunistuste seintele kleepimine on rangelt keelatud, pidi disainigrupp loovalt mõtlema välja kaunistused, mis oleks esteetilised ning sobiks iga korruse teemaga, ilma, et rikuks muinsuskaitse all olevat osa koolimajast. Iga korruse uue maja pool oli hommikust õhtuni tulvil andekaid abilisi, kes suurte maalide kallal töötasid.

Vana maja poolel valmisid väiksemad dekoratsioonid- nende hulgas 500 käsitsi joonistatud norra lippu, mida lõpuks kunagi ei kasutatud; Yggdrasili puu, mida neljandal korrusel Pille-Riin Raie vapralt oma abilistega tegi; ruunid ja mütoloogias tuntud tegelased ning meduusid, mida riputati lakke 3 päeva. Aatriumis valmis nädal aega korallrahu ning ehitati Statoil, millest kunstinädala jooksul pidevalt vorstide hõngu üle koolimaja tunda oli.

Ettevalmistusnädala jooksul toimusid iga päev erinevate ürituste proovid. Lasteetendusega aitas meid Tiina Meeri, kes hankis imelised kostüümid ning andis meile kogu vajaliku info. Lisaks meie klassile mängisid etenduste ajal Siim Luha (trolliisa rollis) ning abiks olid ka paar 12C õpilast. Elavaid pilte viisid läbi Kahrut Eller ja Mark Alexander Ummelas, kes tegid imelise töö, tuues sisse flashbackid ning viies läbi meeleolukaid proove, millest mitmed sündmused meelde jäävad. Nende hulgas Dai Trani kiire uinumisvõime ning palja ülakehaga koolivendade võitlusstseenid. Samuti toimusid lõpuetenduse proovid, mida visime läbi koos Lola-Mariin Kuusiga. Ettevalmistusnädalale mõeldes meenuvad kange selg, Signe valmistatud imelised võileivad, Martin Raidi lõpmatu töökus ning stressi alandamiseks korraldatud juhuslikud laulu- ja tantsuhetked aulas.

Kunstinädalale eelneval pühapäeval ei teutsenud me koolis, kuid nii mõnigi meist ei saanud öösel sõba silmale, sest ootusärevus oli liiga suur. Mälestused esmaspäevast on hägused. Päev algas avamisega, kust ei puudunud Edvard Griegi palad, viikingiainelised kostüümid, ega Kaspar Saakpakk. Samuti toimus Otto Karl Närska korraldatud moeshow, mille käigus mõni midagi maha kukutas ning mõni ise kukkus. Teispäev koosnes lasteetendustest, mille vahel kestsid pausid vaid 15 minutit ning kiiremad said trepialusest Statoilist soetada hot dogi, mille söömiseks oli aega liiga vähe. Peale igat etendust tegid algklasside lapsed meie kui mütoloožiliste tegelaste, jumalate ja trollidega pilte ning saime end paariks minutiks tunda kui tõelised näitlejad. Kolmapäev oli kiire, toimusid elavad pildid ning neid lausa 6 etendust järjest. Kiired riietevahetused, tegelaste nahal paljunevad tätoveeringud ning pähe kuluv stsenaarium, mis võimaldas tegelastel kasutada aina rohkem improvisatsiooni- kõik see moodustas päeva, mis oli täis ootamatusi, lusti ning kõige meelelahutusliku vahelt ka kuhjaga tarkust, sest Kahruti ajaloolised teadmised ei jäänud kõlama vaid saali nelja seina vahele.

Reedel toimus päeval Tiina Meeri klassikaline mälumäng ning õhtul lõpuetendus „Russefeiring”, peale mida sai aulas nautida SNKT esinejaid otse meie koolist ning üllatusesineja Uku Suviste tujutõstvaid laule. Koolimaja peal oli näha imelistes kostüümides ringi liikumas õpetajaid, vilistlasi, õpilasi ja lapsevanemaid. Nädala lõpus ei puudunud mu klassikaaslaste ega minu silmist pisarad. Kahju oli tunnistada, et kunstinädal läbi sai, kuid saadud mälestused, kogemused ja hea tagasiside andsid kinnitust, et me valisime õige kooli, õige klassi ja olime tõesti saanud koostööd teha õigete inimestega. Kõik oli tõepoolest korras nagu Norras.

72. lennu C klass koosneb erilistest inimestest, kes on andekad, iseseisvad ning äraütlemata loovad isikud. Meil on vedanud klassijuhataja Signe Hohenseega, kes meie lennukaid otsuseid toetades justkui emakujuks muutunud on ning klassikaaslastega, keda hea meelega õdedeks ja vendadeks võime kutsuda. Kunstinädala korraldamise käigus õppisime me üksteist läbi ja lõhki tundma, toetama ja kuulama. Lähedus, mille me klassiga kogu protsessi käigus saavutasime on võrreldav suure ja sooja perekonna omaga ning raske on sõnadesse panna tänu-tunnet, mida ma tunnen, kui oma klassile mõtlen.

Aitäh 11C, aitäh XXI Kool.

Ärkasin. Mõtlesin, mis täna saama hakkab, kuni teki all palav hakkas. Ma tõusin üles ja tegin 20 kätekõverdust, et keha üles äratada. Mu toas seisab ikka veel mikrofoni statiiv ajast, kui ma kooliraadiot tegin, niiet selle pidin eest ära tõstma.

Mu pea oli jälle laiali otsas, sest palju peab meeles hoidma – tegemata koolitööd, eelolevad koolitööd, koolivälised ülesanded-plaanid, trennid ja muud tegevused, aga ka unenäod. Olen viimasel ajal väga veidraid unenägusid näinud. Ühes kohtusin LeBron James'iga, teises seilasin mööda merd ja leidsin avastamata saare, kolmanda unustasin ära. Üldse on unenägude meespidamine väga raske, kui neid kohe üles ei kirjuta. Ma üldiselt kirjutan, aga viimased olen mingil põhjusel edasi lükanud. Panengi kohe need unenäod kirja. (10min hiljem) Tehtud. Lugesin natuke, mida päevikusse kirjutanud olin.

Unenäod lähevad väga kergesti meelest ära, mul vähemalt. Kuskilt lugesin veel, et tegelikult näeb inimene igal ööl unenägusid, lihtsalt osad mäletab ja teisi mitte. Niisiis olen lihtsalt ilma mingi spetsiifilise põhjuseta oma unenägusid ajapikku kirja pannud. Enamik unenägudest olingi juba ära unustanud, kuid kui lugesin, tuli iga loo miljöö kohe meelde. Ma kasutan enda jaoks võimalikult täpseid, aga lihtsaid kirjeldusi, et meenutamisel pilt meelde tuleks (millegipärast on mulle hea piltmälu antud).

Näiteks: „Kõndisime segase grupiga porisel teel, paremal pool oli veits katkine traataed, puud tee ääres ja kaugemal lihtsalt heinamaa, vasakul katkine puitaed, natuke heinamaad ja paarisaja meetri kaugusel modernsed majad. Tüdruk pani paremale poole aia juurde käe ja ütles: „Näe, kutsu!“ Suur valge koer oli, tüdruk tegi pai, aga ma ütlesin, et ta on vist kuri ja läksime edasi. Keerasime sellelt teelt vasakule ja jõudsime majadeni...“

Natuke huvitavam näide: „Olin linnas, kodus. Oli päev. Köögiaknast paistis dinosauruste park. Järsku jooksin kahe teise inimesega dinosauruste eest ära mingis maa-aluses tunnelis kuni jõudsime krokodilli/dinosauruse puurini. Läksime suure rauast luugi (luuk oli nagu puuri uks maas, lahti) taha peitu. See krokodill/dinosaurus oli õnneks meie sõber ja ta ajas need olendid minema, kes meid taga ajasid. Ronisime mööda rauast aedu ja kaste, puurist üles ja läksime majja. Majas olid hiidsisalikud. Nad magasid ja me hüppasime igaks juhuks nende eest laua peale. Siis ärkasid nad üles ja hakkasid lõgisema ja urisema...“

Allikas: [Pinterest.com](https://www.pinterest.com)

Alustuseks kirjeldan, kus olen ja mis mu ümber on, seejärel jätkan loo jutustamisega. Mu päevikuks on tegelikult mu telefon, sest sinna saab kiiremini ja lihtsamini kirjutada. Ühtlasi olen märganud, et kui alustan loo kirja panemist, siis kirjutades ja loo peale mõeldes hakkab aina rohkem seike meelde tulema, mis enne kukil häduses mälusopis hõljusid. Nii ongi sisurohkeid ja omamoodi imelikke unenägusid mu päevikusse juba ligi 30tk tekkinud. Võib-olla peaksin ühel päeval oma juturaamatu või raadiosaate nende maagiliste, kuid ebaloogiliste juttude kohta välja andma. Seni aga unistan ja magan edasi.

LUULENURK

me elame nüüd nii rahulikul ajal!
seisame sirgelt omaenda
tervete
mõtete
najal

näitab teed sellel kaunil rajal
minu pere
ja teised, keda
vajan

küll on hea, et saab helgemalt hingata
teha nalja ja sõpru pilgata
korraks - hulluke - merregi silgata
olla ainsama nukrusetilgata

suplen õnne ja mõtete sees,
vees, mis kõvasti magusam meest
ei aja läikima südant, ei rebi küljest
mu keed
seda kallist varalaegast, nii väikest ja
peent

see kivi on näinud
põhjapöörijoonel seniiti
kuulnud vahemere kohinat, kat-
sunud siidiusside siidi

tõin ta siia,
näeb päevi
pikenemas-lühenemas,
tunneb uues ajas
eesti rahvast ühinemas

TUULE KANGUR 11A

Trammid Tallinnas!

traumateater!
hõikas lapsehäääl
üle kevadise pärastlõunatrammi

•

ühel suvevaheaja esimestest öhtutest loksus kolm läbi
unise linna
keskuses astus trammi hallipäine hoolitsetud välimusega
vanem mees,
tema sisenemist saatis pähekulunud
« hea sõitja, palun valideeri sõiduõigus igal sisenemisel »
härra täitis eeskujulikult diktori palve ning sel hetkel kui
ta istet võttis hakkas tühjal tänaval raadiost kõlama Anne
Veski
« veel üks pilet, veel
üks pilet... »

minu silmis lihtsalt tore kokkumäng

^ ja ma unustasin täiesti oma peatuses maha minna:):

A home workout in a nutshell

I've taken the plunge and struck out on my own,
left in my zone, and left alone.
In at the deep end, I have been thrown
To find and to conquer the highest milestone.

Time as it passes, I'm crossing down dates,
I cannot just go, and pull up stakes.
metaphorically and physically, I'm pulling my
weights,
"You need to calm down," my mom exaggerates

With all of this flexitime I feel the need to train.
For what's coming next, I mustn't now fail.
Motivation be lost, I find it again
Pull the plugs i cannot on all my work which
must be retained.

"Stay home" i shall, for which i will be revered,
Into remoteness I have disappeared.
Not to provoke the spread, I will shave my beard,
And with fortitude we must act, for the air to be
cleared.

UKU THE POET 11C

Eile õhtul lubasin,
et homme ärkan vara.
Läbi kukkus kena plaan,
nüüd tuleb tunnistada.
Kuskile ju polnud kiiret,
keemia algas kahest.
Pikutasin edasi
ja mõtlesin, et vahest
ei oleks üldse paha plaan,
kui vaataks mõnda filmi.
Matemaatika ei küta
niivõinaa ju kirgi.
Ekool - mis seal imestada -
oli jälle maas.
Vähemalt mul käes on
laisklemise kõrgeim kraad!

HANNA GRETE REBANE 10C

HOROSKOOP

ANONÜÜMNE KÜMNENDIK

Jäär 21.märts - 19.aprill

Oled aktiivne ja liiderlik. Kipud enda kanda võtma kõik kohustused ja projektid, mille Juta sulle ette söötab. Vaeva eest ei jää aga kiitus tulemata, vahest lõpetaksid see aasta isegi kiituskirjaga, kui sa just kõiki oma üritusi keemiatundidele ei paigutaks. Pead aga ettevaatlik olema, et suure edu kõrvalt oma sõpru ära ei unusta. Äri jaoks on hetkel soodne aeg - võib-olla üks õpilasfirma?!

Kaksikud 21.mai - 21.juuni

On aeg leida oma hingesugulane ehk kadunud kaksik. Keegi, kes sind positiivselt mõjutaks, sest viimasel ajal oled väga otsustusvõimetu: iga päev kaalud, kas süüa makarone või makarone. Siin kohal peaksid aga hoiduma enesekindlastest järadest ja skorpionitest, kes sind hoopis Sauna krõpse ostma meelitavad. Veenuse asend soodustab liikumist, seega võiksid nende krõpsude kõrvalt natuke trenni ka teha.

Lõvi 23.juuli - 22.august

Lase oma loovusel lennata! Hooaeg on sinu jaoks eriti inspireeriv ja äkki saaksid seda virtuaaltundides kuidagi rakendada? Oled edukas ja saad palju kiita, kuid pead õppima oma edevust taltsutama, muidu võib see lähikondlastega liigseid pingeid kaasa tuua. Marsi asend soodustab parajasti aktiivsust, seega nüüd on aeg haarata ohjad enda kätte ja parandada ära oma nigelad hinded.

Sõnn 20. aprill - 20.mai

Kevad on just sinu õitsenguaeg. Puhuvad uued ja soojemad tuuled, mis toovad endaga kaasa palju muutuseid ja äkki isegi tugevama survega filtreeritud vee kraani sööklasse... Ära istu mõtetes oma mugavustsoonis Saunas või kusagil kolmanda korruse vetsus, vaid mine haara võimalustel sarvist ja registreeri end näiteks järgmise Lennuki toimetusse!

Vähk 22.juuni - 22.juuli

Finantsiliselt on olukord kriitiline, kuna vet-supaberi hinnad aina kasvavad. Sina aga ei lase end sellest kõigutada, kuna oskad rahaga targalt ümber käia. Klassikaaslastega saad hästi läbi - nad on sulle kui teine pere. Korraldad ehk neile veel interneti teel mõne vahva ühisürituse veel enne suve algust...Peak- sid aga hoiduma ahnetest kaljukitsedest, kes sinu heatahtlikkust ära kasutada tahavad.

Neitsi 23.august - 22.september

Sel hooajal naeratab sulle õnn, kuna ka horoskoobi koostaja on sinuga samast tähemärgist ja noh, kes tahaks ise endale halba tulevikku ennustada. Suhetes tunned end kindlalt ja isegi sama katuse all elavate inimestega saad sõbralikult läbi. Finantsiliselt on olukord suurepärase ja ka lõputunnistus paistab hää tulevat. Oma tähemärgile omast puhtuse- ja korraarmastust võiksid vahel näiteks oma toas rakendada.

Kaalud 23.september - 22.oktoober

Kaalud mida eluga edasi teha? Ära muretse, hoia silmad lahti ja ole kõigele uuele avatud, mida universum sulle pakub. Sel hooajal on õhus palju armastust ja ehk leiad sinagi oma kaalukaasile võrdväärse kaaslase ;) Humanitaarainetes oled hetkel sõiduvees, aga reaaliainetes pead pingutama, sest Jupiteri asend ei soodusta hetkel võrrandite lahendamist.

Ambur 22.november - 21.detsember

On aeg haarata oma reisikott ning minna rändama. Näiteks oma rõdule või elutuppa. Tuuluta end veidi ja mõtle oma valikud hoolega läbi, et direktor ei peaks sind juhuslikult ka puutsiga nägema. Pead kainet mõistust säilitama, sest liigne maiustuste söömine ei lahenda kõiki su probleeme.

Veevalaja 20.jaanuar - 18.veebruar

Oled aktiivne ja tahad midagi suurt korda saata. Praegu on soodsaim astuda ÕE-sse või panna omaalgatuslikult mõnele liikumisele algus... Inimsuhetes oled omadega mäel, kuid kipud sõprade kõrvalt oma pere ära unustama. Himustad uusi teadmisi ja oled valmis tarkust omandama. Ära muretse, mõni tasuta videoleng võib su teadmistejanu kustutada.

Skorpion 23.oktoober - 21.november

Oled läbinägelik ning kipud õpetajate igas hinnangus kahtlema. Pead aga ette vaatama, sest õpetajatega raksus olemine ei vii kiituskirjani. Oled seltsiv ja saad sõpradega hästi läbi, lisaks oled hakanud sõbrunema inimestega, kellega sa kunagi varem suhelnud pole. Kevadväsimus ja laiskus võivad sind hooti kimbutada, aga vähemalt hoiavad sõbrad sind joonel.

Kaljukits 22.detsember - 19.jaanuar

Uued tuuled on endaga kaasa toonud head hinded ja edukuse, kuid kipud pingutamise kõrvalt unustama, et puhata ja mängida tuleb ka. Võta üks hetk ja aja vana sõbraga interneti teel paar sõna juttu või lase päiksel end hellitada. Sõbrad tunnevad sinu pärast muret, kuna hoiad viimasel ajal omaette, aga sul on vaja lihtsalt oma elule sügavamalt üks pilk visata, et siis rõõmsalt ja enesekindlalt edasi liikuda.

Kalad 19.veebruar - 20.märts

Õppetööga läheb sul hästi, aga kipud enda kanda võtma liiga palju kohustusi. Keskendu rohkem iseendale ja ära muretse selle pärast, kas kellelegi teisele kala maitseb või mitte. Uraani asend soodustab sel hooajal ärilisi tegevusi.

KODUÕPPE KOGEMUS: ÜHED PONNISTAVAD HULLULT, TEISED LASEVAD ÜLE

VIIVIKA PUUPALK (altas)

Kui te arvate, et ainult õpilased eriolukorra tõttu kaela sadanud koduõppel seanahka veavad, siis te eksite. Ka osa õpetajaid teeb seda. Nagu “tavalises” koolis leidub nii *tryhard-ivaid* õpilasi ja õpetajaid, on neid ka koduõppel. Need tüübid aga, kes varem lödva randmega kodutöid skeemisid ning tundides kohal ei käinud, on nüüd kogu maailmale tõestanud, et kõik on võimalik, ka virtuaalne ülelaskmine.

Issanda loomaaed on kirju, kuid 21. kooli õpilased on veel mitu korda kirjumad. Leidub õpilasi, kes istuvad hommikust õhtuni arvuti taga, pühendudes vaid õppimisele, ning sääraseid, kellest keegi pole alates eriolukorra väljakuulutamise kuuldud. Kodutööde maht on suur, ning vastutustundlikud gümnasistid, kes on võtnud kohustuseks absoluutselt kõik e-kooli üles pandud ülesanded ära teha, veedavad terve päeva arvuti taga. Päeva lõpuks virvendab pilt silme ees. Vara ärkamise järel kaksteist tundi masinlikult arvuti taga istudes kaob ajataju ning ööl ja päeval enam eriti vahet ei tee. Sellised õpilased on meile kõigile kasulikud, sest kodutööd, mida sa ise teha ei viitsi, on keegi teine juba kindlasti ära teinud. Ole ainult mees ja tea, kelle käest küsida.

Kõige rohkem kulub selliste tublide inimeste abi ära õpilastele, kes võtavad koduõpet nagu vaheaega – no et kui koolis kohal käima ei pea, siis järelikult pole midagi vaja teha ka. Paar korda nädalas saadetakse küll õpetajatele kellegi teise lahendatud ülesannetest pilt, et linnukese kirja saaks, kuid see on ka kõik. Enamikul sellistel tegelastel on öö ja päev täiesti segi läinud: heal juhul teevad nad silmad lahti kell neli päeval, ja kui mõni kodutöö üldse õpetajani jõuab, on isegi hästi läinud.

Võin enda ning ilmselt ka kõigi teiste eest kõneldes öelda, et motivatsioon on kodus õppides kolossaalselt vähenenud. Kui ikka Sildnik kuklasse hingab ja kahemeetrise kollase joonlauaga su selja taga ähvardab, siis oled palju rohkem mõttega ülesande lahendamise juures. Üksi kodus laua taga istudes pole teda näha, ja kohe lasedki ennast lödvaks. Võin juba ette ennustada, et kui matemaatikaõpetaja mind sügisel tunnis näeb, siis jookseb ta peaga läbi seina, et säästa end kuulmast vastuseid, mis mu suust välja lennata võivad.

Mis on saanud neist koolikaaslastest, kellest keegi viimase pooleteise kuu jooksul kuulnud ei ole, ei tea ka mina. On nad haiged või vaevab neid mõni muu häda, selle kohta ei tea arvatavasti midagi ka kool. Ühtegi ära tehtud kodutööd pole õpetajad nende käest saanud. See, millega need vennad päriselt on tegelenud, jääb ilmselt saladuseks – vähemalt seni, kuni nad otsustavad taas välja ilmuda.

Muide, õpetajate suhtumine distantsõppesse on üsna samasugune nagu õpilastel. Osa saab suurepäraselt aru, kuhu e-koolis töid kirja panna, kuidas videotunde korraldada ning mismoodi veebi vahendusel õpilastega suhelda. Leidub aga ka õpetajaid, kas nähtavasti arvavad, et meil on ööpäevas järsku rohkem tunde kui varem või et nende aine on ainus, mida õppima peab. Õpilase seisukohalt on ükskõik, kumba nad ise usuvad. Nende antud kodutööde maht on varasemaga võrreldes umbes kolmekordseks kasvanud.

Selliste õpetajate vastandiks on niisugused, kes on õpetamise täiesti ära unustanud. Nende kodutöid leiab e-koolist vaid korra nädalas – kui sedagi. Nii või teisiti tuleb nende ülesandeid hoolega otsida, sest need asuvad iga kord eri kohas. Arusaadav, et kogu õppematerjali õpilasteni edastamine arvuti vahendusel võib olla keeruline, kuid vahepeal tekib tunne, et mõni õpetaja ei saa hakkama isegi mitte hiire ja arvutiga ühendamisega või ei leia koguni üles nuppu, millest arvuti sisse lülitada. Ent kui seda tüüpi õpetaja viimaks pärast pikka pusimist on arvuti käima saanud, siis on online-tund umbes sama tähtis üritus nagu presidendi vastuvõtt. Õpetaja ei pruugi küll teada, kus arvutil täpselt kaamera asub ning tema pilk on selle otsimisest veidi kõõrdi, kuid vähemalt on soeng tehtud, huuled punaseks värvitud ning korralik kostüüm seljas.

Tore tegelikult, et õpetajad sündsuse piiridest kinni peavad, end videotundideks korralikult riidesse panevad ja end ära sätivad. Õpilastel on sellega lood veidi teistmoodi. Ei tasu üldse ehmu- da, kui videotunnis vaatab sulle otsa tüüp, kellel on silmad paistes, juuksed peas püsti ning seljas magamisriided. On üsna tõenäoline, et ta ärkaski üles kaks minutit enne tunni algust ning pole veel vetsuski käia jõudnud, rääkimata hammaste pesemisest.

See kaugõppe aeg on meil vaja lihtsalt kõik koos üle elada ja ära kannatada, et saaks sügisel jälle kooli minna. Ega me keegi tea, millega see koduõpe kord kulmineerub, kuid üks on kindel: me hoiame rohkem kokku. Õpilased on hakanud omavahel rohkem suhtlema, kõmujutte on vähem ning üksteist aidatakse alati.

Hoolikalt valitud assortii filmidest, mida veel tungivalt vaadata soovitan:

“Shawshanki lunastus” (The Shawshank Redemption, 1994); filmitriloogia “Sõrmuste isand” (The Lord of the Rings, 2001-2003); “Tänavajurist” (The Street Lawyer, 2003); “Algus” (Inception, 2010); “Kaptan fantastiline” (Captain Fantastic, 2016); “Kao ära” (Get Out, 2017).

Valter Pärna kommentaar distantsõppe kohta

Distantsõppe on möödunud rahulikult, suuremate probleemideta. Tahtmise juures jõuab kõik kenasti valmis. Kuid raskeim tolle koduse õppe juures ongi just toosama tahtmise leidmine. Kuna olen iseenda peremees, siis lükkan tihtilugu töid edasi, mistõttu on hiljem jube palju teha. Aja planeerimine ja motivatsioon - nood on koduse õppetöö juures märgilise tähtsusega. Õpetajad on hakkama saanud väga hästi ning on vajadusel valmis hätta jäänule abikäe ulatama.

FILMISOOVITUSED

MEERI ELISABETH PALTMANN 12A

“Homnikusöögiklubi” (The Breakfast Club, USA, 1985) 15+

Režissöör ja stsenaarist: John Hughes

Võrratu 80ndate *vibe*’iga linateos, mis kuulub kahtlemata filmiajaloo tippude hulka. Viis karistuseks pärast tunde jäetud noort, kes paiknevad täiesti erinevatel “sotsiaalse toitumispüramiidi” tasanditel, on sunnitud veetma terve laupäeva koolimajas üksteise seltskonnas. Teadagi on säära- stel sundolukordadel võime inimestevahelisi suhteid tundmatuseni muuta ning just sellise pöörde sündmused võtavadki. Üsna pea heidavad noored kõrvale oma eelarvamused ja uhkuse ning avastavad, et neil on ühiseid jooni arvatust märksa rohkem. See lihtne, peaaegu et ärালেierdatud tõdemus mõjub filmis siira ja elulisena. Lihtsuses ehk peitubki “Homnikusöögiklubi” võlu ja põhjus, miks film on saanud nõnda legendaarseks. Samuti on imekspandav režissööri pühendumus karakterite loomisel, mistõttu igaüks neist muutub nii tabatavaks, nii reaalseks, et võiks vaatajale vabalt mõnel päeval tänaval vastu kõndida.

Allikas: [IMBd.com](https://www.imdb.com)

